

Fundargerð 51. fundar

verkefnisstjórnar um aukna hagsmunagæslu í úrgangsmálum

Árið 2019, föstudaginn 22. nóvember kl. 13:00 kom Verkefnisstjórn fyrir hagsmunagæslu í úrgangsmálum saman til fundar í Allsherjarbúð, Borgartúni 30 í Reykjavík.

Fundinn sátu: Björn Hafsteinn Halldórsson, Ína Björk Ársælsdóttir, Steinþór Þórðarson, Friðrik Klingbeil Gunnarsson, Hrefna Bryndís Jónsdóttir og Freyr Ævarsson.

Að auki sátu fundinn Guðjón Bragason sviðsstjóri og Eygerður Margrétardóttir verkefnisstjóri, sem ritaði fundargerð.

Fundargerðin var færð í tölvu.

Þetta var tekið fyrir:

1. Fundargerð 50. fundar - 1810077SA

Fundargerð Verkefnisstjórnar um hagsmunagæslu í úrgangsmálum, dags. 15. október 2019, lögð fram til staðfestingar.

Fram kom smávægileg ábending við fundargerðina og verður hún staðfest og undirrituð á næsta fundi.

2. Framtíðarskipan úrgangsmála á Norðurlandi - 1911011SA

Börkur Smári Kristinsson umhverfisverkfræðingur frá EFLU verkfræðistofu kynnti vinnu við framtíðarfyrirkomulag úrgangsmála á Norðurlandi. Átján sveitarfélög á Norðurlandi gáfu árið 2015 út svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs á Norðurlandi 2015-2026. Í áætluninni var lögð áhersla á framtíðarskipan úrgangsmála á svæðinu sem hafði það markmið að leysa förgun og aðra meðhöndlun úrgangs á Norðurlandi með hagkvæmum og umhverfisvænum hætti. Skipaður var starfshópur um verkefnið á vegum Samtaka sveitarfélaga á norðurlandi vestra og Eyþings. Unnin hefur verið samantekt með þremur sviðsmyndum þar sem fram koma helstu forsendur og niðurstöður varðandi úrgangsmál á Norðurlandi auk þess að gerðar eru tillögur að næstu skrefum í þeirri vinnu sem framundan er í málaflokknum á svæðinu.

3. Staða svæðisáætlana sveitarfélaga - 1511257SA

Verkefnisstjórnin ræddi stöðu svæðisáætlana á landinu. Fyrir liggur að Umhverfisstofnun hefur ekki borist allar þær svæðisáætlanir sem eru í gildi. Verkefnisstjóri mun setja sig í samband við stofnunina með það að markmiði að bæta úr þessu. Samkvæmt 6. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs skal sveitarstjórn, ein eða fleiri í sameiningu, semja og staðfesta svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs sem gildir fyrir viðkomandi svæði til tólf ára í senn og skal sú

áætlun fylgja stefnu um meðhöndlun úrgangs og stefnu um úrgangsforvarnir. Í reglugerð um meðhöndlun úrgangs nr. 737/2003 segir til minnst tólf ára. Unnið er að gerð stefnu ráðherra um meðhöndlun úrgangs í ráðuneyti umhverfis- og auðlindamála. Samkvæmt þeim drögum er gert ráð fyrir að svæðisáætlanir sveitarfélaganna taki við hlutverki landsáætlunar um meðhöndlun úrgangs. Nokkrar svæðisáætlanir eru nú til endurskoðunar og fyrir einhver svæði er svæðisáætlunavinnu ekki lokið. Mikilvægt er að tryggja samræmi og sameiginlega sýn í þessum áætlunum.

4. Drög að stefnu umhverfis- og auðlindaráðherra um meðhöndlun úrgangs - 1907021SA

Guðjón Bragason sviðsstjóri lögfræði- og velferðarsviðs sambandsins fór yfir aðkomu sambandsins að gerð stefnu umhverfis- og auðlindaráðherra í úrgangsmálum sem nú er til meðferðar í umhverfis- og auðlindaráðuneytinu. Fyrir liggur umsögn sambandsins um lokadrög að stefnu ráðherra um meðhöndlun úrgangs, dags. 13. ágúst. Einnig vann sambandið umsögn, dags. 1. október, um tillögur Umhverfisstofnunar um mögulegar breytingar á drögum en þær tillögur urðu til eftir fund sambandsins og stofnunarinnar þann 17. september sl. Þriðjudaginn 8. október var að ósk sambandsins haldinn fundur í umhverfis- og auðlindaráðuneytinu til að ræða drögin og lagafrumvarp sem kveður á um urðunarskatt, en ljóst er að það frumvarp mun ekki hljóta samþykki Alþingis á haustþingi. Umhverfis- og auðlindaráðuneytið hyggst á næstunni boða til fundar um umsögn sambandsins um stefnu ráðherra í þeim tilgangi að leita lausna á nokkrum þeim úrlausnarefnum sem bent er á í umsögninni.

Verkefnisstjórn fagnar því að áform um urðunarskatt hafi verið lögð til hliðar. Verkefnisstjórn ítrekar jafnframt þá afstöðu sveitarfélaga að ekki komi til greina að leggja á urðunarskatt nema tekjur af skattinum verði nýttar til þess að bæta úrgangsmeðhöndlun.

Verkefnisstjórn leggur áherslu á að haldið verði áfram samtali milli umhverfis- og auðlindaráðuneytisins og Sambands Íslenskra sveitarfélaga um mótun stefnu í úrgangsmálum og lýsir vilja sínum til að koma að því samtali. Áhersla verði m.a. lögð á að ræða uppbyggingu nauðsynlegra innviða til að tryggja örugga og löglega meðhöndlun úrgangs, möguleika á samræmingu úrgangsmeðhöndlunar ásamt því að kostnaðar- og ábatagreina aðgerðir og forgangsraða í samræmi við niðurstöður slíkrar greiningar.

5. Þingsályktunartillaga um byggingu hátækniorporkustöðvar - 1910048SA

Lögð var fram til kynningar umsögn sambandsins um tillögu til þingsályktunar um byggingu hátækniorpbrennslustöðvar, dags. 6. nóvember 2019.

6. Önnur mál - 1803048SA

a. Guðjón Bragason sviðsstjóri lögfræði- og velferðarsviðs sambandsins sagði frá vinnu starfshóps um tillögur að fyrirkomulagi stuðnings ríkisins við sveitarfélög vegna fráveituframkvæmda. Hlutverk hópsins er einnig að leggja fram valkosti um

áherslur og forgangsröðun varðandi stuðning, sem hafi að markmiði að draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum vegna skólps.

b. Eygerður Margrétardóttir verkefnisstjóri á lögfræði- og velferðarsviði sambandsins sagði frá fyrirspurn frá umhverfis- og auðlindaráðuneytinu um mögulega þátttöku íslenskra sveitarfélaga í KIMO-international (www.kimointernational.org) og norræna verkefninu Fishing for litter. Verkefnistjórnin leggur til að Hafnasamband Íslands fái aðkomu að málinu.

Fundi var slitið kl. 15:30

Björn Hafsteinn Halldórsson

Ína Björk Ársælsdóttir

Steinþór Þórðarson

Friðrik Klingbeil Gunnarsson

Hrefna Bryndís Jónsdóttir

Freyr Ævarsson